Wiadomości Statystyczne

MIASTA POZNANIA

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania

Wydawca: Zarząd stoł. miasta Poznania **Redaktor: Stanisław Waszak**

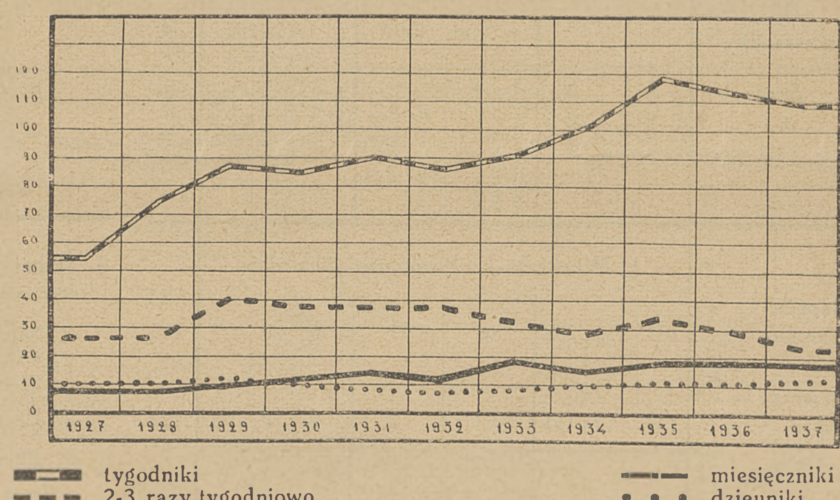
Informations Statistiques de la ville de Poznań

Publication de L'Office de Statistique de la ville de Poznań

Editeur: Municipalité de la ville de Poznań *Rédacteur: Stanisław Waszak*

Rocznik 27 *(27-e Année)* **Kwiecień 1938** *(Avril 1938)* **Nr 4**

Ilość czasopism zarejestrowanych w Poznaniu — *Nombre des journals enregistrés à Poznań*

I. Naturalny ruch ludności — *Mouvement naturel de la population*

1. Małżeństwa — *Mariages*

a) Według wieku — *D'après l'âge*

Wiek mężczyzn *Age des hommes*	Wiek kobiet — *Age des femmes*: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej *et plus*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
poniżej 20 *au-dessous de*	—	1	—	—	—	—	—	1
20—24	4	16	11	2	—	—	—	33
25—29	13	77	66	21	1	—	—	178
30—39	5	29	41	28	2	—	—	105
40—49	—	1	5	8	5	—	—	19
50—59	—	—	—	2	4	1	—	7
60 i wyżej	—	—	—	—	3	—	1	4
Ogółem kobiet — *Total des femmes* . .	22	124	123	61	15	1	1	347

W tym związków zamiejscowych 6 i to: m. lat 24 z kob. lat 23, m. lat 26 z kob. lat 26, m. lat 29 z kob. lat 24, m. lat 31 z kob. 25, m. lat 32 z kob. lat 26, m. lat 50 z kob. lat 43.

b) Według stanu cywilnego — *D'après l'état civil*

Stan cyw. mężczyzn *Etat civil des hommes*	Stan cywilny kobiet — *Etat civil des femmes*: panny *filles*	wdowy *veuves*	rozwiedz. *divorcées*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
kawalerowie *célibataires*	310	6	4	320
wdowcy *veufs*	16	1	—	17
rozwiedz. *divorcés*	9	—	1	10
Ogółem kobiet *Total des femmes*	335	7	5	347

W tym związków zamiejscowych 6 i to: 5 związków stanu wolnego, 1 kawaler z wdową.

c) Według wyznania — *D'après le culte*

Wyznanie mężczyzn *Culte des hommes*	Wyznanie kobiet — *Culte des femmes*: rz. kat. *cath.-romain*	ewang. *évangélique*	mojż. *mosaïque*	inne *autre*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
rz. katolickie — *cath.-romain*	334	—	1	1	336
ewangelickie — *évangélique* .	3	6	—	—	9
mojżeszowe — *mosaïque* . .	—	1	1	—	2
inne — *autre*	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet — *Total des femmes*	337	7	2	1	347

W tym związków zamiejscowych 6 i to: 3 wyznania rzymsko-katol., 1 ewangelickiego, 2 m. ewang. z kob. wyzn. rz.-katolickiego.

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

Narodowość mężczyzn *Nationalité des hommes*	Narodowość kobiet — *Nationalité des femmes*: polska *polonaise*	niemiecka *allemande*	inna *autre*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
polska — *polonaise*	336	—	1	337
niemiecka — *allemande*	2	6	—	8
inna — *autre*	—	1	1	2
Ogółem kobiet — *Total des femmes*	338	7	2	347

W tym związków zamiejscowych 6 i to: 4 narodowości polskiej, 1 niemieckiej, 1 m. narod. niemieckiej z kob. narod. polskiej

2. Urodzenia — *Naissances*

a) Według płci i pochodzenia
D'après le sexe et la légitimité

Płeć noworodka *Sexe des nouveau-nés*	Urodzenia żywe — *Naissances vivantes*: ślubne *légitimes*	nieślubne *illégitimes*	ogółem *total*	w tym — *dont*: urodz. w zakładach *naissances dans les maisons d'accouchement*	urodz. wieloracze *naissances multiples*	Urdz. martwe — *Mort-nés*: ślubne *légitimes*	nieślubne *illégitimes*	ogółem *total*	Ogółem *Total*
	1. Miejscowe — *Population domiciliée*								
chłopców — *garçons* . .	193	15	208	68	7	6	1	7	215
dziewcząt — *filles* . . .	134	17	151	64	5	2	1	3	154
Ogółem *Total*	327	32	359	132	12	8	2	10	369
	2. Zamiejscowe — *Population de passage*								
chłopców — *garçons* . .	36	9	45	36	2	5	—	5	50
dziewcząt — *filles* . . .	18	3	21	21	—	1	—	1	22
Ogółem *Total*	54	12	66	57	2	6	—	6	72
	3. Wszystkie urodzenia — *Toutes les naissances*								
chłopców — *garçons* . .	229	24	253	104	9	11	1	12	265
dziewcząt — *filles* . . .	152	20	172	85	5	3	1	4	176
Ogółem *Total*	381	44	425	189	14	14	2	16	441

Zgłoszeń spóźnionych: 21 z marca 1938 r. (w tym: 15 miejscowych, 6 zamiejscowych).

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców
Nés-vivants selon la profession des parents

Zawód ojca wzgl. matki *Profession du père ou de la mère*	miejscowe *population domiciliée*	zamiejscowe *population de passage*	Ogółem *Total*
A. Ślubni według zawodu ojca — *Enfants légitimes selon la profession du père*			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy — *Commerçants, industriels, agriculteurs indépendants*	5	10	15
2. Urzędnicy prywatni — *Employés* . .	59	9	68
3. Rzemieślnicy (czeladź) — *Artisans* . .	157	12	169
4. Robotnicy itp. — *Ouvriers etc.*	70	7	77
5. Zawody umysłowe wolne — *Professions libérales*	5	3	8
6. Urzędnicy publiczni — *Fonctionnaires publics*	26	13	39
7. Inne zawody — *Autres professions* . .	5	—	5
8. Bez i nieznanego zawodu — *Sans profession et professions inconnue*	—	—	—
Ogółem — *Total*	327	54	381
B. Nieślubni według zajęcia matki — *Enfants illégitimes selon la profession de la mère*			
1. Pracownice przemysłowe — *Travailleuses d'industrie*	10	6	16
2. Służące — *Domestiques*	7	1	8
3. Pracownice handlowe i biurowe — *Travailleuses de commerce et de bureau*	7	—	7
4. Zawody wolne — *Professions libérales*	—	—	—
5. Urzędniczki publiczne — *Fonctionnaires publics*	—	—	—
6. Inne zawody — *Autres professions* . .	—	1	1
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu — *Sans profession et professions inconnue*	8	4	12
Ogółem — *Total*	32	12	44

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców

Nés-vivants d'après le culte des parents

Wyznanie ojca *Culte du père*	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych *Culte des mères ayant des enfants légitimes*: rz.-katol. — *cath.-rom.*	ewang. — *évang.*	mojżesz. — *mosaïque*	inne — *autres*	Ogółem — *Total*	Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych *Culte des mères ayant des enfants illégitimes*
1. Urodzenia miejscowe — *Naissances de la population domiciliée*						
rzymskokatolickie — *cath.-romain*	315	2	—	—	317	32
ewangelickie — *évangélique*	2	4	—	—	6	—
mojżeszowe — *mosaïque*	—	—	2	—	2	—
inne i nieznane — *autre et inconnue*	2	—	—	—	2	—
Ogółem — *Total*	319	6	2	—	327	32
2. Urodzenia wszystkie — *Toutes les naissances*						
rzymskokatolickie — *cath.-romain*	364	2	—	—	366	44
ewangelickie — *évangélique*	2	9	—	—	11	—
mojżeszowe — *mosaïque*	—	—	2	—	2	—
inne i nieznane — *autre et inconnue*	2	—	—	—	2	—
Ogółem — *Total*	368	11	2	—	381	44

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego

Nés-vivants d'après la nationalité des parents par l'ordre successif de naissance

Narodowość rodziców *Nationalité des parents*: ojca *du père*	matki *de la mère*	Noworodki ślubne były w tym samym małżeństwie ..... dzieckiem *Ordre successif de naissance*: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Ogółem — Total	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych *Nationalité des mères ayant des enfants illégitimes*
1. *Naissances de la population domiciliée*																	
polska *polon.*	polska *polon.*	127	100	44	22	9	10	3	2	—	1	2	—	—	—	320	32
polska *polon.*	niem. *allem.*	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem. *allem.*	polska *polon.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. *allem.*	niem. *allem.*	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
inne i nieznane *autre et inconnue*		2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—
Ogółem — *Total*		131	101	44	23	9	10	3	3	—	1	2	—	—	—	327	32
2. *Toutes les naissances*																	
polska *polon.*	polska *polon.*	151	112	49	24	9	12	4	3	—	1	2	—	1	—	368	44
polska *polon.*	niem. *allem.*	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem. *allem.*	polska *polon.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. *allem.*	niem. *allem.*	3	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
inne i nieznane *autre et inconnue*		2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	4	—
Ogółem — *Total*		157	113	52	25	9	12	4	4	1	1	2	—	1	—	381	44

Rozmieszczenie ludności wyznania ewangelickiego na terenie m. Poznania

Dislocation de la population de la confession évangélique en territoire de Poznań

(r. 1931)

• = 10 osób

Rozmieszczenie żydów na terenie m. Poznania

Dislocation des juifs en territoire de Poznań

(r. 1931)

° = 10 osób

3. Zgony — *Décès*

a) Według przyczyn śmierci i płci — *D'aprés la cause du décès et d'après le sexe*

Nomenklatura międzynarodowa skrócona / *Nomenclature internationale abrégée*	Przyczyna śmierci / *Cause du décès*	1. Zgony miejscowe / *Décès parmi la population domiciliée* — Ogółem / *Total* — mężczyzn / *hommes*	kobiet / *femmes*	razem / *ensemble*	w tym dzieci / *dont décès des enfants* — poniżej 1 roku / *au dessous d'un an* — męskich / *hommes* — ślubnych / *légitimes*	nieślubn. / *illégitimes*	żeńskich / *femin.* — ślubnych / *légitimes*	nieślubn. / *illégitimes*	1—5 lat / *1—5 ans* — męskich — *h.*	żeńskich — *f.*	2. Wszystkie zgony / *Tous les décès* — Ogółem / *Total* — mężczyzn / *hommes*	kobiet / *femmes*	razem / *ensemble*	w tym dzieci / *dont décès des enfants* — poniżej 1 roku / *au dessous d'un an* — męskich / *hommes* — ślubnych / *légitimes*	nieślubn. / *illégitimes*	żeńskich / *femin.* — ślubnych / *légitimes*	nieślubn. / *illégitimes*	1—5 lat / *1—5 ans* — męskich — *h.*	żeńskich — *f.*
1	Dur brzuszny i rzekomy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Dur osutkowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Płonica	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
6	Krztusiec	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
7	Błonica	2	1	3	—	—	—	—	1	1	3	2	5	—	—	—	—	2	1
8	Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
10	Gruźlica narządu oddechowego	19	13	32	—	—	—	—	—	—	22	14	36	—	—	—	—	—	—
11	a) opon mózgowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) innych narządów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Kiła	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Zimnica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Inne choroby zakaźne i pasożytne *)	1	2	3	—	—	—	1	—	—	1	2	3	—	—	—	1	—	—
15	Rak i inne nowotwory złośliwe	10	10	20	—	—	—	—	—	—	12	10	22	—	—	—	—	—	—
16	Nowotwory niezłośliwe i nie oznaczone jako złośliwe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Gościec przewlekły i dna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Cukrzyca	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—
19	Zatrucie wyskokowe przewlekłe i ostre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Inne choroby ogólne i zatrucia przewlekłe	2	2	4	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—
21	Wiąd rdzenia i porażenie ogólne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Krwotok i zakrzep mózgowy, porażenia połowiczne i i., bez wskazania przyczyny	5	4	9	—	—	—	—	—	—	6	5	11	—	—	—	—	—	—
23	a) Zapalenie mózgu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) Zapalenie opon mózgowych	1	1	2	1	—	1	—	—	—	1	1	2	1	—	1	—	—	—
	c) inne choroby układu nerwowego, narządów wzroku i inne	3	2	5	3	—	1	—	—	—	3	2	5	3	—	1	—	—	—
24	Choroby serca	19	28	47	1	—	—	—	—	—	22	32	54	1	—	—	—	1	—
25	Inne choroby narządów krwionośnych	2	5	7	—	—	—	1	—	—	3	7	10	—	—	—	1	—	—
26	Zapalenie oskrzeli	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
27	Zapalenie płuc a) płatowe	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
	b) inne postacie	9	8	17	1	—	1	—	2	1	14	11	25	1	—	1	—	2	1
28	Inne choroby narządów oddechowych	3	4	7	—	1	—	—	—	—	4	5	9	—	1	—	—	—	1
29	Biegunka i zapalenie jelit:																		
	a) u dzieci poniżej 2 lat	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—
	b) u osób w wieku 2 lat i powyżej	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
30	Zapalenie wyrostka robaczkowego	1	2	3	—	—	—	—	—	1	1	3	4	—	—	—	—	—	1
31	Marskość i inne choroby wątroby	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—
32	Inne choroby narządu trawienia	5	2	7	—	—	—	—	—	—	7	3	10	—	—	—	—	—	—
33	Zapalenie nerek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Inne choroby układu moczopłciowego	3	1	4	—	—	—	—	—	—	4	1	5	—	—	—	—	—	—
35	Posocznica i zakażenie połogowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Inne choroby ciąży i okresu połogowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Choroby skóry, kości i narządów ruchu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Choroby okresu niemowl. i wady rozwoju wrodzone	15	5	20	13	2	4	1	—	—	17	6	23	15	2	4	1	—	1
39	Starczość	5	10	15	—	—	—	—	—	—	5	10	15	—	—	—	—	—	—
40	Samobójstwo	4	2	6	—	—	—	—	—	—	4	2	6	—	—	—	—	—	—
41	Zabójstwo	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
42	Śmierć wypadkowa	5	1	6	—	—	—	—	1	—	6	2	8	—	—	—	—	—	—
43	Śmierć i przyczyny niewiad. lub źle oznacz.	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	2	2	—	—	1	—	—	—
	Ogółem — *Total*	121	112	233	20	3	9	3	3	3	146	131	277	22	3	9	3	5	5

Zgłoszeń spóźnionych (1. Zgony miejscowe):

1 z marca 1938 r.,

Zgłoszeń spóźnionych (2. Wszystkie zgony):

2 (1 z marca 1938 r., 1 z lipca 1920 r.)

*) posocznica.

*) posocznica.

b) Zgony dzieci nieślubnych poniżej 1 roku życia według zajęcia matki

Décès des enfants illégitimes ayant moins d'un an selon la profession de la mère

Zajęcie matki *Profession de la mère*	Miejsc. *Population domiciliée*	Zamiejsc. *Population de passage*	Ogółem *Total*
1. Pracownice przemysłowe — *Travailleuses d'industrie*	1	—	1
2. Służące — *Domestiques*	1	—	1
3. Pracownice handlowe i biurowe — *Travailleuses de commerce et de bureau*	2	—	2
4. Zawody wolne. — *Professions libérales* . . .	—	—	—
5. Urzędniczki publiczne. *Fonctionnaires publics.*	—	—	—
6. Inne zawody — *Autres professions*	—	—	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu — *Sans profession et professions inconnue*	2	—	2
Ogółem — *Total*	6	—	6

c) Zmarli w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego

Décédés au dessus de 15 ans d'après l'état civil

	wolni *célibataires*	małżonkowie *mariés et mariées*	owdowiali *veufs et veuves*	rozwiedzeni *divorcés et divorcées*	stanu niezn. *état civil inconnu*	Ogółem *Total*
1. Miejscowe — *Décès parmi la population domiciliée*						
mężczyźni — *hommes* .	11	69	10	1	—	91
kobiety — *femmes* . .	26	27	40	1	—	94
Ogółem — *Total*	37	96	50	2	—	185
2. Wszystkie zgony – *Tous les décès*						
mężczyźni — *hommes* .	20	79	11	1	—	111
kobiety — *femmes* . .	34	32	42	2	—	110
Ogółem — *Total*	54	111	53	3	—	221

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

1. Zmarło miejscowych: 224 Polaków, 5 Niemców
Décès parmi la population domiciliée *Polonais,* *Allemands*
4 innych i nieznanej narodowości — *autre nationalité et de nationalité inconnue.*
2. Zmarło w ogóle: 262 Polaków, 11 Niemców, 4 innych i niezn. narodowości
Total des décès *Polonais,* *Allemands,* *autre nationalité et de nationalité inconnue.*

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców)

Décès avec répartition par âge, par profession et par culte
(Personnes au-dessous de 15 ans selon la profession des parents)

1. Miejscowe — *Décès parmi la population domiciliée*

Wiek lat *Age - ans*	Wyznanie — *Culte*: rz.-katol. — *cath.-romain*	ewang. — *évangélique*	mojż. — *mosaïque*	inne i niezn. — *autre et inconnu*	Zajęcie — *Profession*: Samodz. handl., przem. i rolnicy *Commerçants, industr., agricult. indépendants*	Urzędnicy prywatni — *Employés*	Rzemieślnicy (czeladź) — *Artisans*	Robotnicy i t. p. — *Ouvriers etc.*	Zawody umysłowe wolne *Professions libérales*	Urzędnicy publiczni *Fonctionnaires publics*	Inne zawody — *Autres professions*	Bez zawodu i niezn. zaw. — *Sans profession et professions inconnue*	Ogółem — *Total*
Do *à* 5	40	1	—	—	1	5	18	9	—	5	1	2	41
6—15	5	—	—	—	—	1	3	—	—	1	—	—	5
11—10	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
16—20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
21—30	22	—	—	—	—	8	5	2	—	—	1	6	22
31—40	22	—	—	—	—	6	4	6	—	1	—	5	22
41—50	25	—	—	—	1	3	11	4	—	2	—	4	25
51—60	26	—	—	—	—	3	7	2	—	4	—	10	26
61—70	28	1	1	—	—	1	6	6	—	—	1	16	30
ponad 70 *au dessus de*	53	2	2	1[1])	2	2	3	9	—	3	1	38	58
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem *Total*	225	4	3	1	4	29	59	38	—	16	4	83	233

2. Wszystkie zgony — *Tous les décès*

Wiek lat *Age - ans*	Wyznanie — *Culte*: rz.-kat. — *cath.-romain*	ewang. — *évangélique*	mojż. — *mosaïque*	inne i niezn. — *autre et inconnu*	Zajęcie — *Profession*: Samodz. handl., przem. i rolnicy *Commerçants, industr., agricult. indépendants*	Urzędnicy prywatni — *Employés*	Rzemieślnicy (czeladź) — *Artisans*	Robotnicy i p. — *Ouvriers etc.*	Zawody umysłowe wolne *Professions libérales*	Urzędnicy publiczni *Fonctionnaires publics*	Inne zawody — *Autres professions*	Bez zawodu i niezn. zaw. — *Sans profession et professions inconnue*	Ogółem — *Total*
Do *à* 5	45	1	—	—	3	5	18	11	1	6	1	2	47
6—15	8	—	—	—	1	2	3	—	—	1	—	—	7
11—10	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
16—20	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
21—30	29	1	—	1	3	9	5	4	—	—	1	9	31
31—40	26	—	—	—	—	6	4	6	—	3	—	7	26
41—50	29	2	—	—	2	3	12	6	—	2	—	6	31
51—60	33	1	—	—	—	5	7	5	—	5	—	10	32
61—70	31	3	1	—	1	1	8	6	—	—	1	20	37
ponad 70 *au dessus de*	54	2	2	1[1])	2	2	3	9	—	3	1	39	59
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem *Total*	262	10	3	2	12	33	62	47	1	20	4	98	277

Przyrost naturalny ogólny 148, miejscowy 126. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 1,61; zgonów 1,05; małżeństw 1,53.

[1]) bez wyznania.

II. Zdrowotność — *Santé publique.*

1. Chorzy w szpitalach
Mouvement des malades dans les hôpitaux.

Zakłady *Établissements*	W początku miesiąca *Au commencement du mois*	Przypływ *Inscriptions* w miesiącu *au cours de mois*	Odpływ *Radiations* w miesiącu *au cours de mois*	+ —	W końcu miesiąca *A la fin du mois*	W odpł. jest zmarłych *Nombre de décédés parmi les personnes rayées*
Szpital Miejski:	486	528	534	— 6	480	50
a) St. chorób zewnętrz.	122	189	189	—	122	11
b) St. chorób wewnętrz.	103	124	132	— 8	95	20
c) St. chorób wenerycznych i skórnych.	106	93	97	— 4	102	—
d) St. dziecięca.	44	41	40	+ 1	45	4
e) St. dla umysł. chor.	13	25	16	+ 9	22	—
*f) St. chorób zakaźn.**)	—	—	—	—	—	—
g) St. płucno-chorych	98	56	60	— 4	94	15
Ubezpieczalnia Społeczna	70	85	83	+ 2	72	7
Szpital Diakonisek	172	310	339	—29	143	16
„ Żydowski	5	6	5	+ 1	6	1
„ SS. Przem. Pańsk.	280	350	374	—24	256	10
Zakład św. Józefa	187	183	222	—39	148	16
„ Św. Elżbiety	96	139	134	+ 5	101	8
Szpital Kolejowy	80	99	96	+ 3	83	4
Kliniki Uniw. Pozn.:	214	278	261	+17	231	3
Chorób dziecięcych	91	54	60	— 6	85	2
„ gardła, nosa i ucha	10	65	49	+16	26	—
„ nerwowych i umysł.	47	82	77	+ 5	52	1
Ortopedyczna	66	77	75	+ 2	68	—
Wojew. Klinika dla Kobiet	169	393	404	—11	158	2

a) Chirurgie. b) Maladies inter. c) Maladies vénériennes et affect. de la peau. d) Maladies d'enfants. e) Maladies mentales. f) Maladies infectieuses. g) Maladies de l'appareil respiratoire.

*) Oddział zakaźny jest nieczynny z powodu przebudowy.

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.
Service Municipal de Désinfection.

Żarnice — *Rougeole*	dezynfekowano	— razy —	*fois*
Płonica — *Scarlatine*	„	30	„
Ospa — *Variole*	„	—	„
Błonica i dławiec — *Diphtérie*	„	51	„
Zakaż. połogowe — *Septicémie puerpérale*	„	—	„
Dur brzuszny — *Fièvre typhoïde*	„	4	„
Dur inny — „ *autre pue typhoïde*	„	—	„
Gruźlica — *Tuberculose*	„	36	„
Czerwonka — *Dysenterie*	„	—	„
Inne choroby — *Autres maladies*	„	3	„
Robactwo — *Phtiriase*	„	1	„
Świerzb — *Gale*	„	—	„
Ubrania i inne — *Choses et autres* . . .	„	—	„
Ogółem — Total		125*)	„
*) W tym poza zakładem		125	„

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.
Maladies infectieuses déclarées.

Rodzaj choroby *Nature de maladie*	Stare Miasto po l. brzegu Warty	Stare Miasto po pr. brzegu Warty	Wilda	Jeżyce i Sołacz	Św. Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dzielnice nowe	Ogółem *Total*
I Błonica i dławiec . . .	11	2	6	6	10	1	22[1])	58
II Płonica . . .	7	2	4	9	—	2	4[2])	28
III Czerwonka .	—	—	—	—	—	—	—	—
IV Dur brzuszny.	1	1	—	1	1	—	—	4
V Dur plamisty.	—	—	—	—	—	—	—	—
VI Zakaż. połog.	—	—	—	—	—	—	—	—
VII Jaglica . . .	—	—	—	—	1	4	—	5
VIII Gruźlica . .	10	8	6	5	10	2	2[3])	43
IX Odra	—	1	—	2	2	3	—	8
X Koklusz . . .	1	1	12	4	2	1	1[4])	22
XI Inne choroby.	15	7	1	14	2	1	—	40
Ogółem — *Total*	45	22	29	41	28	14	29	208

I. Diphtérie. II. Scarlatine. III. Dysenterie. IV. Fièvre, typhide. V. Typhus exanthématique. VI. Septicémie puerpérale. VII. Trachome. VIII. Tuberculose. IX. Rougeole. X. Coqueluche. XI. Autres maladies.

[1]) 6 Komandoria, 1 Starołęka Mała, 2 Winiary, 9 Dębiec, 3 Sołacz dwór i Golęcin, 1 Rataje.
[2]) 3 Komandoria, 1 Dębiec.
[3]) 1 Starołęka Mała, 1 Dębiec.
[4]) Dębiec.

2. Przypływ chorych według wieku i rodzaju chorób — *Afluence des malades d'après l'âge et la maladie.*

Wiek *Age*	Szpitale (Hôpitals*) I m.	I ż.	II m.	II ż.	III m.	III ż.	IV m.	IV ż.	V m.	V ż.
0 — 1	13	12	—	—	17	7	—	—	16	7
2 — 5	7	6	—	—	27	37	—	—	8	10
6 — 10	6	9	—	—	39	47	5	3	12	14
11 — 15	5	11	—	1	31	30	9	11	19	19
16 — 20	37	17	2	1	30	41	5	30	7	4
21 — 30	55	102	11	17	63	77	13	195	30	20
31 — 40	52	57	6	10	59	82	28	169	33	20
41 — 50	43	20	10	6	53	42	29	64	22	9
51 — 60	26	20	3	7	61	43	29	24	15	6
61 — 70	14	5	3	7	15	20	5	10	1	2
70 i wyżej	3	8	—	1	8	8	4	4	2	2
?	—	—	—	—	2	4	—	—	—	—
Ogółem *Total*	261	267	35	50	405	438	127	510	165	113

Choroby *Maladies*	Szpitale (Hôpitals*) I	II	III	IV	V
a) Choroby wewnętrzne	29	20	111	20	—
b) „ płuc	28	20	35	10	—
c) „ zakaźne	58	8	75	2	—
d) „ żołądka i jelit	40	9	32	36	—
e) „ serca	28	16	22	8	—
f) „ chirurgiczne i operacyjne	193	—	367	70	—
g) „ płciowe i syfilis	48	4	1	9	—
h) „ skórne	36	—	—	17	—
i) „ umysłowe	25	—	—	—	} 82
j) „ nerwów	—	2	—	1	
k) „ dziecięce	—	—	—	—	54
l) „ ginekologiczne	—	—	—	399	—
m) „ oczu	—	—	20	6	—
n) „ laryngologiczne	—	—	62	20	65
o) „ ortopedyczne	—	—	—	12	77
p) Reumatyzm	2	6	2	6	—
r) Otrucia	3	—	—	—	—
s) Obserwacje	38	—	101	—	—
t) Inne	—	—	15	21	—
Ogółem *Total*	528	85	843	637	278

* I. Szpital Miejski. II. Ubezpieczalnia Społeczna. III. Szpital Diakonisek, Zakład św. Józefa, Szpital SS. Miłosierdzia Przemienienia Pańskiego. IV. Zakład św. Elżbiety, Szpital Kolejowy, Szpital Żydowski, Woj. Klinika dla Kobiet. V. Kliniki U. P.: Chorób dziecięcych, — chorób gardła, nosa i ucha, — chorób nerwowych i umysłowych — ortopedyczna.

a) Maladies internes, b) Maladies poumons, c) Maladies infectieuses, d) Maladies de l'apparlil digestif, e) Maladies du coeur, f) Maladies chirurgicales, g) Maladies de génito, h) Maladies de la play, i) Maladies mentales, j) Maladies du système nerveux, k) Maladies du premier âge, l) Maladies gynècologies, m) Maladies des yeux, n) Maladies laryngologies, o) Maladies orthopediques, p) Rhumatisme, r) Empoisonnements, s) Observation, t) Autres.

III. Nieruchomości i stosunki mieszkaniowe — *Immeubles et logements*

Budownictwo — *Industrie du bâtiment*

1. Budowle rozpoczęte — *Constructions commencées*

Nowe budynki *Bâtiments nouveaux*: mieszkalne *à l'habitation*	inne *autres*	razem *total*	Przebudowy i rozbudowy *Reconstructions*	Ogółem budowli *Total des constructions*	Liczba — *Nombre de*: mieszkań *logements*	ubikacyj (izb) *pièces destinées*: mieszkalnych *à l'habit.*	innych *autres*	Kubatura m³ *cubature m³*
13	4	17	2	19	81	263	45	28 759

2. Budowle ukończone — *Constructions finies*

	Budynki główne *Bâtiments principaux*: mieszkalne *à l'habitation*	inne *autres*	Budynki boczne *Bâtiments annexes*: mieszkalne *à l'habitation*	inne *autres*	Razem budynków nowych *Total bâtiments nouveaux*	Przebudowy i rozbudowy *Reconstructions*	Rozbiórki *Démolitions*	Ogółem budowli *Total des constructions*
Ilość — *Nombre*	13	—	—	7	20	—	2	22
Kubatura — *Cubature* m³	15 124	—	—	2 160,50	17 284,50	—	3 725	21 009,50

3. Ruch mieszkaniowy — *Mouvement des logements*

	Mieszkanie o — *Logements à*: 1 izbie *1 pièce*	2 pokojach — *pièces*	3	4	5	6 i w.*) *et plus*	ogółem mieszkań *total logements*	ubikacyj mieszkaniowych *pièces destinée a l'abit*
Powstało — *Augmentation*	—	12	16	9	2	1	40	126
Ubyło — *Reduction*	—	2	—	1	—	—	3	8
Różnica + — *Différence*	—	+10	+16	+8	+2	+1	+37	+118

*) 1 mieszkanie o 8 izbach.

4. Mieszkania w nowych budynkach według liczby izb — *Logements d'après le nombre des pièces*

Budynki — *Batiments*: Ilość *nombre*	o mieszkaniach: *comprenant des logements*	razem *ensemble*	Mieszkania o ilości izb — *Logements d'après le nombre des pièces*: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	2	8	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	3	3	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	4	28	—	10	11	4	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	10 i więcej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13		40	—	12	16	9	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Wpłynęło podań o pozwolenie na budowę 100, udzielono pozwoleń na budowę 93.

5. Obrót nieruchomościami (kupno — sprzedaż) — *Achat - vente des immeubles*

Dzielnica miasta *Quartier*	Liczba nieruchomości *nombre*: zabud.*)	niezabud.**)	Wartość w złotych *Value des immeubles*: zabud.*)	niezabud.**)	Nieruchomości niezabud. *lots de terrain*: obszar ogółem m²	cena zł za 1 m²
Centrum	6	—	200 456,—[1]	—	—	—
Dzielnice po pr. brz. Warty	3	3	57 000,—[2]	3 350,—	5461	0,61
Wilda i Dębiec	4	10	53 950,—	36 423,—	5487	6,63
Św. Łazarz, Górczyn i Jeżyce	15	15	448 272,73[1]	92 915,—	10615[3]	7,50
Sołacz, Golęcin, Winiary, Naramowice	2	4	12 304,—	7 798,20	5541	1,40
Ogółem — *Total*	30	32	771 982,73	140486,20	27 104	4,32

*) avec batiments. **) sans batiments.
1) nie podano wartości 3 nieruchomości (przetarg).
2) nie podano wartości 2 nieruchomości (przetarg).
3) nie podano obszaru 1 nieruchomości (wartości 13 365,— zł)

Zawód *Profession*	Zamieszkanie — *Domiciliés*: kupującego: Miasto Poznań	Województwa zach.	Województwa inne	Zagr.	sprzedającego: Miasto Poznań	Województwa zach.	Województwa inne	Zagr.
Urzędnicy publiczni	8	2	—	—	4	—	—	3
Zawody wolne	4	—	—	—	11	3	1	—
Kupcy, przemysłowcy . . .	10	1	—	—	3	—	—	—
Rzemieślnicy	10	—	—	—	—	—	—	—
Instytucje publiczne	2	—	2	—	4	—	—	—
„ prywatne	3	—	—	—	2	—	—	—
Inne i bez zawodu	18	—	2	—	25	6	—	—
Ogółem — *Total*	55	3	4	—	49	9	1	3

Nieruchomości nabyto z rąk polskich 59, z rąk niemieckich 3, z rąk żydowskich —.

IV. Życie gospodarcze — *La vie économique*

1. Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania — *Caisse d'Epargne Communale de la ville de Poznań*

	Wkłady oszczędnościowe w złotych obiegowych *Dépôts d'épargne en zlotys courants*		Wkłady oszczędnościowe w zł w złocie, dol. am. w przeliczeniu na zł obiegowe *Dèpôts d'épargne en zlotys-or et dollars des Etats-Unis colcuiés en zlotys courants*	
	Ilość deponentów *Nombre des déposants*	Suma depozytów zł *Montant des dépôts*	Ilość deponentów *Nombre des déposants*	Suma depozytów zł *Montants des dépôts*
Stan oszczędności i depozytów w początku miesiąca *Situation des épargnes et des dépôts au commencement du mois*	44 027	28 776 329,45	1 839	4 354 614,18
Przychód — *Recette*	569	1 935 818,41	14	40 779,88
Razem — *Ensemble*	44 596	30 712 147,86	1 853	4 395 394,06
Rozchód — *Dépense*	327	1 627 204,06	15	92 217,35
Stan w końcu miesiąca — *Situation à la fin du mois*	44 269	29 084 943,80	1 838	4 303 176,71

2. Pocztowa Kasa Oszczędności oddział w Poznaniu — *Caisse d'Epargne Postale, succursale à Poznań*

Liczba kont czekowych *Nombre des comptes de chèques*	Wpłaty na konta czekowe *Versements sur les comptes de chèques*		Wypłaty z kont czekowych *Paiements de comptes*		Obrót — *Mouvement*		
	ilość *nombre*	złotych	ilość *nombre*	złotych	gotówkowy zł *au comptant*	bezgotówkowy zł *par virement*	w ogólności zł *total*
7 965	445 616	147 011 212,39	127 070	146 716 094,01	80 307 851,71	213 419 454,69	293 727 306,40

3. Obroty na giełdzie pieniężnej w Poznaniu — *Chiffres d'affaires à la bourse d'effets à Poznań*

	Ogólny obrót *Total des transactions*	Z ogólnego obrotu przypada na — *Du total des transactions nombre de celles relatives:*			
		akcje — *actions*	papiery procentowe — *valeurs à revenu fixe*		
			razem — *ensemble*	w tym — *dont* pożyczki państw. *obligations d'Etat*	w tym — *dont* listy zastawne i obligacje *Lettres de gage et oblig.*
Ilość transakcyj - *Nombre des transactions*	446	48	398	165	233
Wartość obrotów w zł — *Valeur des transactions en zlotys*	694 294,89	48 882,50	645 412,39	142 424, 41	502 987,98

4. Obroty na giełdzie zbożowo-towarowej w Poznaniu — *Transactions à la bourse des céréales et des marchandises à Poznań*

	Ogólny obrót *Total des transactions*	Z ogólnego obrotu przypada na — *Du total des transactions nombre de celles relatives:* żyto *au seigle*	pszenicę *au froment*	jęczmień *à l'orge*	owies *à l'avoine*	mąki *aux farines*	otręby *au son*	groch *au pois*	makuchy *au marc de pavot*	ziemniaki *aux pommes de terre*
a)	4 844	862	497	258	137	1 376	849	106	100	110
b)	58 388,73	15 541,95	8 872,60	4 607,20	1 673,50	9 560,70	9 471,79	958,45	1 085,50	3 242,50
c)	11 681 741,99	2 999 372,60	2 244 258,90	852 959,75	320 337,00	2 702 339,67	1 236 401,35	242 147,00	207 596,25	128 554,25

a) Ilość transakcyj — *Nombre des transactions*

b) Ilość ton — *Nombre des tonnes*

c) Wartość obrotów w złotych — *Valeur des transactions en zlotys.*

5. Lombard Miejski — *Mont-de-piété Municipal*

	Liczba zastawów — *Nombre des gages*	Suma pożyczek zł *Montant des prêts zl*	Przeciętna pożyczka zł *Montant moyen d'un prêt*
Zasób na początku miesiąca — *Fonds au commencement du mois* . . .	28 720	686 335,—	23,90
Upłaty na prolongatach — *Acomptes*	2 049	12 996,—	—
W ciągu miesiąca / *Au cours du mois*: złożone — *gages désposés en vente*	3 676	103 104,—	28,05
W ciągu miesiąca / *Au cours du mois*: wykupione — *gages retirés*	3 610	72 552,—	20,10
Sprzedano publicznie — *Vendus aux enchères*	—	—	—
W końcu miesiąca — *A la fin du mois*	28 786	703 891,—	24,79

6. Wodociągi Miejskie — *Service Municipal des eaux*

Dzielnica miasta *Quartier*	Zużyta woda *Consommation de l'eau* m³	zł
Śródmieście	192 662	57 798,60
Jeżyce	75 817	22 445,10
Św. Łazarz	75 778	22,633,40
Wilda	57 638	17 293,40
Sołacz — Winiary	5 379	1 613,70
Dębiec	3 267	980,10
Rataje	2 504	751,20
Starołęka	3 396	1 018,80
Główna	5 663	1 698,90
Osiedle Warszawskie	3 454	1 036,20
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i t. p. — *Offices Municipaux*	82 005	24 549,21
Urzędy publ. — *Offices publics*	118 742	35 622,60
Ogółem — *Total*	625 305	187 541,21

7. Gazownia Miejska — *Usine Municipale à gaz*

Gaz węglowy *Gaz de houille*: Zużyto węgla kg *Consommation de charbon*	Gaz węglowy *Gaz de houille*: Produkcja gazu m³ *production de gaz*	Oddano do miasta m³ *gaz fourni à la ville*	Wartość opałowa *Valeur thermale* w kaloriach *en calories*: górna *superieure*	Wartość opałowa *Valeur thermale* w kaloriach *en calories*: dolna *intérieure*
2 574 090	1 576 730	1 587 430	4 070	3 700

8. Elektrownia Miejska — *Usine Municipale d'Electricité*

Spalono pod kotłami węgla kg *Charbon consommé sous les chaudières kg*	Zużyto węgla na wytw. kwh kg *Consommation de charbon à l'usine génér. par 1 kwh en kg*	Wytworzono energii w Centrali kWh *Production d'énergie électrique à la station centrale d'électricité*	Pobrano energii z obcych zakł. kWh *Energie électrique empruntée à autres usines electriques*
2 320 597	0,79	2 936 244	56 970

9. Mleczarnia Miejska
Laiterie municipale

Artykuły — *Articles* / przerób — *refonte*	mleko — *lait* pełne ltr	mleko — *lait* odtłuszczone ltr	masło *beurée* kg	śmietana *crème* ltr	maślanka *babeurerre* ltr
1. Zapas z poprzed. mies. . .	2200	—	4½	106	60
2. Mleczarnia nabyła	67149	—	39	387	—
3. Wyprodukowano	4006	3690	171½	1339*)	535
4. Sprzedaż	63867½	3690**)	205½	337¼	480
5. Pozostało	1775½	—	9½	24¾	115

1. Provision au commençement. 2. *Acquisition.* 3. *Production.* 4. *Venté.* 5. *Reste.*

*) W tym 735 ltr śmietany przerobiono na masło.

**) W tym 1 060 ltr mleka odtłuszczonego przerobiono na twaróg (95½ kg).

10. Przeładownia Miejska (Port rzeczny)
Port de rivière, municipal

I. Ruch kolejowy — *Mouvement de chemin de fer*

Przywóz wagonów *Wagons entrés*	194	Wywóz wagonów *Wagons sortis*	117

II. Ruch żeglugowy — *Mouvement des navires*

Przywóz: *Importation*	negatywny.	Wywóz: *Exportation*	1 berlinka z pojem. 367,5 ton jęczmienia

V. Praca — *Travail*

Taryfy robotnicze. (Płaca godzinowa)
Tarifs d'ouvriers. (Salaire par heure)

Kategorie robotników *Catégories d'ouvriers*	Przemysł i handel *Industrie et commerce* gr	Metalurgia *Metallurgie* gr	Przemysł budowlany *Industrie de la construction* gr¹)	Rob. miejscy *Ouvriers municipaux*: fabryczni *de fabrique* gr	Rob. miejscy *Ouvriers municipaux*: inni *autres* gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyuczeniu *Artisans jusqu'à 2 ans après la terminaison*	66	66	104	93	91
„ 2—4 „ „	79	79	.	103	101
„ 2—4 „ żonaci *mariése*	89	89	.	.	.
„ ponad 4 lata „ *au-dessus de* „	89	89	.	122	118
Robotnicy przyuczeni — *Ouvriers qualifiés*	66	68	80	93	93
Robotnicy 15—18 lat *Ouvriers âgés de 15 à 18 ans* . .	31	31	32	.	.
„ „ „ 18—21 „ . .	51	51	53	.	.
„ poniżej 21 lat — *au-dessous de 21 ans*	—	—	.	63	63
„ ponad 21 lat — *au-dessus de 21 ans*	65	65	.	88	88
Robotnice 15—18 lat *Ouvrières âgées de 15 à 18 ans* . .	26	26	.	.	.
„ „ 18—21 „ . .	31	31	.	.	.
„ ponad 21 lat — *au-dessus de 21 ans*	37	37	.	57	57
„ poniżej 21 lat — *au-dessous de 21 ans*	—	—	.	45	45

¹) obowiązuje od 1 IV 1938 r.

VI. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. *Prix des articles de première nécessité*

1. Najczęstsze ceny detaliczne. *Prix de détail les plus fréquents*

Rodzaje artykułów — *Articles*	Waga lub miara *Poids ou mesure*	Marzec *Mars* 1937 zł	Marzec *Mars* 1938 zł	Kwiecień 1938 1 tydzień *1 semaine* zł	Kwiecień 1938 2 tydzień *2 semaine* zł	Kwiecień 1938 3 tydzień *3 semaine* zł	Kwiecień 1938 4 tydzień *4 semaine* zł
1. Chleb żytni — *Pain de seigle 65%* .	1 kg	0,38	0,32	0,30	0,30	0,30	0,30
2. Chleb pszenny — *Pain de froment* .	"	1,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3. Mąka pszenna — *Farine de froment 65%*	"	0,48	0,46	0,46	0,46	0,46	0,46
4. Mąka żytnia — *Farine de seigle 65%*	"	0,40	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34
5. Kasza jęczmienna — *Gruau d'orge* . .	"	0,44	0,35	0,34	0,34	0,34	0,34
6. Groch polny — *Pois*	"	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
7. Fasola — *Haricots*	"	0,60	0,60	0,60	0,50	0,50	0,50
8. Cukier — *Sucre*	"	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9. Mleko nie zbierane — *Lait non écrémé*	1 litr	0,20	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22
10. Jaja — *Oeufs*	1 szt.	0,09	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
11. Ser biały — *Fromage blanc*	1 kg	0,60	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
12. Mięso wołowe z k. — *Viande de boeuf*	"	1,60	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
13. Cielęcina z k. — *Viande de veau* . .	"	1,60	1,20	1,40	1,40	1,60	1,40
14. Wieprzowina od brz. — *Viande de porc.*	"	1,60	1,30	1,20	1,20	1,20	1,20
15. Słonina świeża — *Lard frais*	"	1,70	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
16. Olej rzepakowy — *Huile de colza* . .	1 litr	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
17. Masło mleczarn. I gat. — *Beurre frais*	1 kg	3,55	4,05	4,00	4,00	4,00	3,80
18. Smalec wieprzowy — *Saindoux* . . .	"	2,40	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
19. Ziemniaki — *Pommes de terre* . . .	"	0,08	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06
20. Sól biała — *Sel blanc*	"	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
21. Kapusta kwaszona — *Choucroute* . .	"	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
22. Marchew — *Carottes*	"	0,15	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
23. Kawa palona naturalna — *Café torréfié*)*	"	6,40	5,80	4,80	4,80	4,80	4,80
24. Kawa zbożowa — *Café de blé*)* . .	"	0,40	0,36	0,34	0,34	0,34	0,34
25. Węgiel kamienny — *Charbon Houille* .	50 kg	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
26. Nafta — *Pétrole*	1 litr	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
27. Mydło do prania — *Savon ordinaire* .	1 kg	1,80	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
28. Gaz — *Gaz**)*	1 cbm.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
29. Elektryczność — *Electricité***)* . . .	1 kwg	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52
30. Przejazd tramwajem — *Tramway* . .	—	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
31. Numer gazety — *Journal*	—	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
32. Strzyżenie głowy — *Coupe des cheveux*	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
33. Bilet do teatru ludowego lub kina — *Billet de théâtre et de cinéma* . . .	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
34. Drzewo rąbane — *Bois fendu*	1 mtrp.	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
35. Cebula — *Oignons*	1 kg	0,20	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
36. Karpie — *Carpes*	"	2,40	2,00	2,00	2,00	1,80	2,00

*) Gatunek najbardziej rozpowszechniony.
**) Plus 5% opłaty na rzecz Funduszu Pracy.
***) Plus 10% podatku państwowego.

2. Ceny hurtowe — *Prix de gros*

Przeciętne w ostatnim tygodniu miesiąca.
Moyennes dans la dernière semaine du mois.

Rodzaje artykułów	Miara	Cena zł
Pszenica — *froment*	100 kg	25.00
Żyto — *seigle*	"	19.40
Jęczmień — *orge*	"	17.25
Owies — *avoine*	"	17,75
Siano zw. pras. — *foin*	"	8.00
Mąka pszenna 65% — *farine de froment*	"	45.50
Mąka żytnia 65% — *farine de seigle*	"	31.75
Kasza jęczmienna — *gruau d'orge*	"	25.80
Mleko — *lait*	1 litr	0.19
Masło mleczarskie I gat. — *beurre frais*	1 kg	3.20
Jaja świeże — *oeufs*	1 mendel	0.85
Wół — *boeuf*	1 kg	0.58
Wieprz (słoninowy) *porc du lard*	"	0.85
Wieprz (mięsny) — *porc de viande*	"	0,77
Cielę — *veau*	"	0,82
Baran — *mouton*	"	0.55

Uwaga: Przy ziemiopłodach ceny giełdowe orientacyjne, przy mięsie waga żywa i ceny z Targowiska.

3. Wskaźniki drożyźniane

Nombres indices des prix

Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i b. Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

Coût de la vie d'une famille ouvrière de 4 personnes. D'après les schémas de Calwer et de la Commission des salaires: hebdomadaire; d'après le schéma de l'Office Central de Statistique: par jour. Calculs basés sur les prix de la dernière semaine du mois, tandis que d'après le schéma de l'Office Central de Statistique la moyenne mensuelle résultant des calcus hebdomadaires basés sur les prix les plus fréquents.

Wyszczególnienie		1913	1938 III	1938 IV	III—IV
1. Koszty wyżywienia — *Coût d'alimentation*					
a) schemat b. Kom. Płacy *schéma de la Commission des salaires*	tygodn. zł *hebd. zl*	35.51	24.60	24.40	—0,20
	wskaźnik *indice*	100	73	73	—0,82%
b) schemat Gł. Urz. St. *schéma de l'Office Central de Statistique*	dzien. zł *par jour zl*	3.65	2.27	2.24	—0,03
	wskaźnik *indice*	100	62	61	—1,32%
c) schemat Calwera *schéma de Calwer*	tygodn. zł *hebd. zl*	52.14	30.67	30.37	—0,30
	wskaźnik *indice*	100	59	58	—0,98%
2. Koszty potrzeb innych — *Coût d'autres nécessités*					
a) schemat b. Kom. Płacy *schéma de la Commission des salaires*	tygodn. zł *hebd. zl*	21.16	17.28	17.28	—
	wskaźnik *indice*	100	82	82	—
b) schemat Gł. Urz. St. *schéma de l'Office Central de Statistique*	dzien. zł *par jour zl*	3.03	2.98	2.98	—
	wskaźnik *indice*	100	98	98	—
w tym: mieszkanie, opał, etc. *dont: loyer, chauffage etc.*	zł — *zl*	1.93	1.68	1.68	—
potrzeby kulturalne, *besoins culturels*	zł — *zl*	0.53	0.50	0.50	—
odzież — *étoffes, pour vêtements et chaussures*	zł — *zl*	0.57	0.80	0.80	—
3. Koszty utrzym. ogółem (1 + 2) — *Total du coût de la vie*					
a) schemat b. Kom. Płacy *schéma de la Commission des salaires*	tygodn. zł *hebd. zl*	54.69	41.88	41.68	—0,20
	wskaźnik *indice*	100	77	76	—0,48%
b) schemat Gł. Urz. St. *schéma de l'Office Central de Statistique*	dzien. zł *par jo r zl*	6.68	5.25	5.22	—0,03
	wskaźnik *indice*	100	78	78	—0,52%
4. Żyto (25 w mies.) *Seigle*	100 kg zł *100 kg zl*	32.60	17.45	19.40	+1,95
	wskaźnik *indice*	100	53	59	+11,17%
5. Płaca robotnika niewykwalifikowanego — *Salaire d'un ouvrier non qualifié*	tygodn. zł *hebd. zl*	38.80	40.48	40.48	—
	wskaźnik *indice*	100	104	104	—

VII. Aprowizacja mięsa

Approvisionnement en viande

Targowisko i Rzeźnia Miejska
Abattoir Municipal et Marché aux bestiaux Municipal

Dane w sztukach *Têtes*	wołów *boeufs*	stadników *taureaux*	krów *vaches*	świń *porcs*	cieląt *veaux*	owiec *brebis*	kóz *chèvres*	prosiąt *cochons*	koni *chevaux*	Ogółem *Total*
1. Targowisko — *Marché aux bestiaux Municipal*										
Nadeszło — *Arrivé*	283	336	1471	11352	4244	737	—	—	—	18423
koleją żelazną - *par le chemin de fer*	167	97	355	5124	1081	596	—	—	—	7420
drogą kołową - *par les routes*	116	239	1116	6228	3163	141	—	—	—	11003
Wysłano — *Expédié*	283	336	1471	11352	4244	737	—	—	—	18423
koleją żelazną - *par le chemin de fer*	56	78	1150	1044	—	—	—	—	—	2328
drogą kołową - *par les routes*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przekaz. do rzeźni *exped. - à l'abattoir*	227	258	321	10308	4244	737	—	—	—	16095
2. Rzeźnia Miejska — *Abattoir Municipal*										
Spędzono[1])	283	336	1471	11352	4244	737	—	—	—	18423
Ubito[2])	297	338	470	11863	4571	1660	17	28	181	19425

[1]) *Nombre des pièces introduites.*
[2]) *Nombre des pièces abattues.*

3. Ruch na torze łącznikowym

Mouvement sur la voie d'embranchement

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
Nadeszło *Arrivé*	167	97	355	5124	1081	596	—	—	—	7420

4. Przeszło przez wagę — *poids*

Gatunki zwierząt	szt.	kg
Stadników — *taureaux*	303	132 147
Wołów — *boeufs*	301	150 689
Krów — *vaches*	451	210 901
Jałówek — *génisses*	249	82 674
Cieląt — *veaux*	3 901	165 588
Owiec — *brebis*	1 318	54 732
Świń — *porcs*	10 804	1 156 547
Razem — *total*	17 327	1 953 278

5. Spożycie mięsa — *Consommation de la viande*

Gatunki zwierząt	ubito kg	zdatne do konsumcji kg	import kg	eksport kg	spożycie kg
Bydła-*bétail*	488 443	264 981	51 930	84 843	389 292
Cieląt-*veaux*	194 039	119 043	38 181		
Owiec-*brebris*	68 923	35 723	2 478	—	38 201
Świń-*porcs*	1 269 815	1 093 819	392 808	341 145	1 145 482
Kóz-*chévres*	255	255	742	—	997
Koni-*chevaux*	40 725	40 725	—	37 330	3 395
Razem — *Total*	2 062 200	1 554 546	486 139	463 318	1 577 367

VIII. Varia — *Varia*

1. Dostrzeżenia meteorologiczne
Observations météorologiques

Stacja Poznań — Uniwersytet / *Station à Poznań — l'Université*	Maxim. dnia / *le*	Maxim. Stan / *état*	Minim. dnia / *le*	Minim. Stan / *état*	Średnia miesięczna IV. 1938	Średnia miesięczna norm. / *norm.*	Odchylenie / *Écart*
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) — *Températures* . . .	30	15,4°	20	—4,5°	5,1	7,2°	—2,1°
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. — *Pression barométrique (mm) 89 m au-dessus du niveau de la mer*	10	768,1	3	739,5	754,1	753,6	+0,5
3. Prężność pary (mm) *Tension de la vapem d'eau (mm)* .	1	8,4	19	2,3	5,3	5,7	—0,4
Wilgotn. względna % *Humidité relative %*	—	—	19	32	78	73	+5
4. Zachmurzenie (0—10) *Nébulosité (0—10)*	—	—	—	—	7,2	6,1	+1,1
5. Opady (mm). — *Précipitations atmosphériques (mm)* . . .	27	9,3	—	—	suma 51,9	36,9	+15,0
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny) *Nombre d'heures d'insolation*	—	—	—	—	123,2	171,0	—47,8

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:
Directions du vent observées 3 fois par jour

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
15	9	5	1	2	7	27	22	2 razy

2. Wodostan Warty
Hauteur du niveau de la Warta

Wodowskaz *(Echelle fluviale)* 0 = 51,45 m.

dnia cm.	dz. cm.	dz. cm.	dz. cm.	dz. cm.
1. : 102;	2. : 101;	3. : 100;	4. : 104;	5. : 103;
6. : 104;	7. : 107;	8. : 110;	9. : 112;	10. : 113;
11. : 113;	12. : 114;	13. : 113;	14. : 112;	15. : 110;
16. : 108;	17. : 106;	18. : 102;	19. : 100;	20. : 96;
21. : 92;	22. : 88;	23. : 86;	24. : 84;	25. : 87;
26. : 90;	27. : 89;	28. : 94.	29. : 99;	30. : 100;

Średnia: 101.

3. Ruch przejezdnych — *Mouvement des voyageurs*

W pensjonatach, hotelach, oraz domach zajezdnych — *Aux hôtels, pensionnats, etc.* . . . . 4480 osób
Cudzoziemcy — *étrangés* . . . . 1035 „
ogółem — *total* . . . 5515 osób

4. Aresztowania — *Personnes arrêtées.*

	Mężczyzn *Hommes*	Kobiet *Femmes*	Ogółem *Total*
Stan w początku miesiąca — *Situation au commencement du mois* .	9	1	10
Przypływ w miesiącu — *Inscriptions au cours du mois*	277	89	366
Razem — *Ensemble*	286	90	376
Odpływ — *Radiations*	277	90	367
Stan w końcu miesiąca — *Situation à la fin du mois*	9	—	9
W odpływie jest zmarłych — *Nombre des décédés parmi les personnes rayées*	—	—	—

5. Działalność Straży Pożarnej
Activité du Service Municipal des pompiers

Pożarów *Incendies*	Stare Miasto pol.brz. Warty	Stare Miasto p.pr.brz. Warty	Wilda	Jeżyce i Sołacz	Św. Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dzieln. nowe	Razem *Ensemble*
wielkich *grands*	—	—	—	—	1	—	—	1
średnich *moyens*	—	—	—	—	—	—	—	—
małych *petits*	7	1	—	1	—	1	2[1])	12
razem *ensemble*	7	1	—	1	1	1	2	13
Pomoc dor. *Secours médiat*	5	4	1	4	1	—	2[2])	17

Alarmów ogółem — *Total des alarmes* 30

[1]) Starołęka Mała, [2]) 1 Starołęka Mała, 1 Winiary.

6. Przytułki, ubodzy, sieroty i schroniska
Bureau Municipal de bienfaisance.

Miejska opieka obejmuje:	Stan w początku miesiąca *Situation au commencem. du mois*	Przypływ *Inscriptions*	Odpływ *Radiations*	+ —	Stan w końcu miesiąca *Situation à la fin du mois*	W odpływie jest zmarłych — *Nombre des décédés parmi les personnes rayées*
1. **Przytułek** dla starców *Asile pour les vieillards* Grobla 26	339	10	14	— 4	335	8
2. **Ubodzy** w opiece obwodowej — *Pauvres secourus*	3813	62	49	+13	3826	15
3. **Dzieci** w miejskiej opiece — *Enfants en tutelle municipale*						
a) w 1-ym roku życia *au-dessous d'un an*	248	34	41	— 7	241	4
b) od 1—2 roku życia *de 1— 2 ans*	221	30	29	+ 1	222	1

4. **Noclegów** udzielono w schronisku dla bezdomnych na Zawadach osobom 11112, w tym 6574 mężczyzn, 2700 kobiet, 1838 dzieci.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha Sp. z o. o. w Poznaniu.